

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

14 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 35

17-09-2025 - ൽ മറുപടി

കയർ മേഖലയുടെ വിപണി വിപുലീകരണം

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
ശ്രീ പി.പി. ചിത്തരഞ്ജൻ, ശ്രീമതി ഒ എസ് അംബിക, ശ്രീ കെ യു ജനീഷ് കുമാർ, ശ്രീ കെ. ജെ. മാക്സി		ശ്രീ പി. രാജീവ് (നിയമം, വ്യവസായം, കയർ വകുപ്പ് മന്ത്രി)	
(എ)	സംസ്ഥാനത്ത് കയർ മേഖലയിൽ ഉല്പന്ന വൈവിധ്യവൽക്കരണത്തിനും ആഭ്യന്തര - വിദേശ വിപണി വിപുലീകരണത്തിനുമായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ വിശദമാക്കാമോ;	(എ)	(എ) പരമ്പരാഗത കയർ തൊഴിലാളികൾക്ക് വിപണന സാധ്യതയുള്ള കയറുല്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശീലനം നൽകുന്നതിന് സർക്കാർ പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയിലെ തന്നെ പ്രമുഖ ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ഡിസൈൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടുകളുടെയും സാങ്കേതിക സഹകരണത്തിലൂടെയാണ് പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ വിഷയത്തിൽ കയർ തൊഴിലാളികൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുന്നതിന് മുന്നോടിയായി കയർ മേഖലയിലുള്ള പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ, കയർ എക്സ്പോർട്ടർമാർ, കയർ തൊഴിലാളികൾ, NID (National Institute of Design), NIFT (National Institute of Fashion Technology), കേരളാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഡിസൈൻ എന്നിവയുടെ പ്രതിനിധികൾ ഒത്തുചേർന്ന് പരിശീലന പരിപാടിയുടെ കരിക്കുലം തയ്യാറാക്കി. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി പുതിയ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി NID ഭോപ്പാലുമായി ചേർന്ന് ഒരു Product Research and Design Centre കയർ കോർപ്പറേഷനിൽ ആരംഭിച്ചു. ഇപ്പോൾ ആലപ്പുഴയിൽ ആദ്യഘട്ടമായി 350 പേർക്ക് ദിവസം 600 രൂപ സ്റ്റൈപ്പന്റോടുകൂടി പരിശീലനം നൽകിക്കഴിഞ്ഞു. ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യമായാണ് കയർമേഖലയിൽ ഡിസൈൻ വൈവിധ്യവൽക്കരണം നടത്തുന്നതിന് ഈ രീതിയിലുള്ള പരിശീലന പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. NCRMI (National Coir Research Management Institute) നൂതനമായ ഗവേഷണ

ഉത്പന്നങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇ -കയർ ബാഗുകൾ, പീറ്റ് കോൾ ഡോട്സ്, ടെൻഡർ കോക്കനട്ട് ക്രഷർ എന്നീ നൂതന ഉത്പന്നങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചു. പ്രസ്തുത ഗവേഷണ ഉത്പന്നങ്ങളുടെ ഉല്പാദന വിപണനത്തിനുള്ള സാങ്കേതിക വിദ്യ വ്യാവസായിക അടിസ്ഥാനത്തിൽ കൈമാറുകയും ചെയ്തു. കയർ രംഗത്തെ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കൊപ്പം സൂക്ഷ്മ, ചെറുകിട, ഇടത്തരം സംഘങ്ങളും ഈ സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളായി മാറിയിട്ടുണ്ട്. ഇതോടൊപ്പം കയർ ഡിവൈഡർ, എയർ ഫ്രഷ്നെർ, കോകോ നർച്ചർ, റണ്ണേജ് മീറ്റർ എന്നിവ വികസിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. പ്രശസ്ത കോർപ്പറേറ്റ് സ്ഥാപനമായ ഏണസ്റ്റ് & യങ്ഗുമായി സഹകരിച്ച് NCRMI യുടെ ഗവേഷണ ഉൽപ്പന്നമായ കയർ ഗ്രോ ബാഗ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള സാങ്കേതിക വിദ്യ ഏണസ്റ്റ് & യങ്ങ് കമ്പനിയിലെ 2000 ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് നൽകുകയുണ്ടായി. അതോടൊപ്പം അവർ നിർമ്മിക്കുന്ന ഉത്പന്നങ്ങൾ CSR ഫണ്ട് വഴി മാർക്കറ്റ് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പ്രൊജക്ട് NCRMI ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു. കയർ തൊഴിലാളികൾക്ക് വേണ്ടി NCRMI ഇലക്ട്രോണിക് റാട്ടുകളിലും, ഓട്ടോമാറ്റിക് സ്പിന്നിങ് മെഷീനുകളിലും, ഹെയിം മാറ്റുകളിലും പരിശീലനം നൽകി വരുന്നു.

ഡിസൈൻ പരിശീലനം ലഭിച്ച കയർ തൊഴിലാളികളുടെ സംരംഭക സാധ്യത പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് സംരംഭങ്ങൾക്ക് കയർ കോർപ്പറേഷൻ വഴി ധനസഹായം നൽകുന്ന പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കുന്നത് പരിഗണനയിലാണ്.

ആഭ്യന്തര - വിദേശ വിപണി വിപുലീകരണത്തിനായി ആമസോൺ, പെപ്പർ ഹൈ, ഇന്ത്യ മാർട്ട്, എന്നീ ഓൺലൈൻ പ്ലാറ്റ്ഫോമുകൾ വഴി കയർ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിൽപന നടത്തിവരുന്നു. കേരള സർക്കാരിന്റെ K-Shoppe (E-commerce platform) വഴിയും കയർ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിൽപന നടത്തിവരുന്നു. കൂടാതെ തിരുവനന്തപുരം ലുലു മാളിൽ കയർ കോർപ്പറേഷന്റെ പുതിയ വിൽപ്പന ശാല പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കയർ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിപണനത്തിന് ബഹുരാഷ്ട്ര ഓൺലൈൻ വ്യാപാര കമ്പനിയായ വാൾമാർട്ടുമായി ധാരണയിൽ എത്തിയിട്ടുണ്ട്. രാജ്യത്ത് ആദ്യമായാണ് ഒരു പൊതുമേഖലാ

		സ്ഥാപനം വാൾമാർട്ടുമായി ധാരണയിൽ എത്തുന്നത്. ചെന്നൈ ക്രിക്കറ്റ് അസോസിയേഷൻ, അമൃത്സറിലെ സുവർണ്ണ ക്ഷേത്രം എന്നിവിടങ്ങളിലേക്ക് കയർ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ ഓർഡർ ലഭിക്കുകയും വിതരണം ചെയ്യുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
(ബി)	ഇക്കാര്യത്തിൽ കയർ രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുള്ള ഇടപെടലുകൾ വിശദമാക്കാമോ;	(ബി) കയർ ഉൽപ്പന്ന മേഖലകളിലെ വൈവിധ്യവത്കരണത്തിനായി സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ള പ്രത്യേക പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി പരമ്പരാഗത മേഖലയിൽ പണിയെടുക്കുന്ന 500 ക്രാഫ്റ്റ്സ്മാൻമാർക്കായി കയർ കോർപ്പറേഷനിൽ നടത്തിയ ട്രെയിനിംഗ് പ്രോഗ്രാമിൽ 350 പേർ പരിശീലനം പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പരിശീലനം പൂർത്തീയാക്കിയവരുടെ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനായി ഒരു കോമൺ ഫെസിലിറ്റി സർവ്വീസ് സെന്റർ ആരംഭിക്കുന്നതിന് 99.15 ലക്ഷം രൂപയുടെ ഭരണാനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഈ സാമ്പത്തിക വർഷം പരിശീലനവും മാനേജ്മെന്റിനുമായി 62.65 ലക്ഷം രൂപ വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. NCRMI, ഇ-കയർ ബാഗുകൾ, പീറ്റ് കോൾ ഡോട്സ്, ടെൻഡർ കോക്കനട്ട് ക്രൂഷർ എന്നീ നൂതന ഉത്പന്നങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത ഗവേഷണ ഉത്പന്നങ്ങളുടെ ഉല്പാദന വിപണനത്തിനുള്ള സാങ്കേതികവിദ്യ വ്യാവസായിക അടിസ്ഥാനത്തിൽ കൈമാറുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കയർ രംഗത്തെ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കൊപ്പം സൂക്ഷ്മ, ചെറുകിട, ഇടത്തരം സംഘങ്ങളും ഈ സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളായി മാറിയിട്ടുണ്ട്. ഇതോടൊപ്പം കയർ ഡിവൈഡർ, എയർ ഫ്രഷ്നെർ, കോകോ നർച്ചർ, റബ്ബർ മീറ്റർ എന്നിവ വികസിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. പ്രശസ്ത കോർപ്പറേറ്റ് സ്ഥാപനമായ ഏണസ്റ്റ് & യങ്ഗുമായി സഹകരിച്ച് NCRMI യുടെ ഗവേഷണ ഉൽപ്പന്നമായ കയർ ഗ്രോ ബാഗ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള സാങ്കേതിക വിദ്യ ഏണസ്റ്റ് & യങ്ഗ് കമ്പനിയിലെ 2000 ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് നൽകുകയുണ്ടായി. അതോടൊപ്പം അവർ നിർമ്മിക്കുന്ന ഉത്പന്നങ്ങൾ CSR ഫണ്ട് വഴി മാർക്കറ്റ് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പ്രൊജക്ട് NCRMI ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു. കയർ തൊഴിലാളികൾക്ക് വേണ്ടി NCRMI ഇലക്ട്രോണിക്

			റാട്ടുകളിലും, ഓട്ടോമാറ്റിക് സ്പിന്നിങ് മെഷീനുകളിലും, ഫ്രെയിം മാറ്റുകളിലും പരിശീലനം നൽകി വരുന്നു. കയർ മെഷീനറി മാനുഫാക്ചറിംഗ് കമ്പനി 23 ലക്ഷം രൂപയുടെ ഡീഫൈബറിംഗ് യൂണിറ്റ് വെനിസ്വലയിലേയ്ക്ക് കയറ്റുമതി ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
(സി)	രണ്ടാം കയർ വ്യവസായ പുനഃസംഘടനയുടെ ഭാഗമായി ചെറുകിട ഉല്പാദക സൊസൈറ്റികൾക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള മെഷീനറികൾ, കയർപിരി യന്ത്രങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ളവയുടെ പ്രവർത്തനം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് വേണ്ടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ വിശദമാക്കാമോ;	(സി)	(സി) രണ്ടാം കയർ വ്യവസായ പുനഃസംഘടനയുടെ ഭാഗമായി ചെറുകിട ഉല്പാദക സൊസൈറ്റികൾക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള ഓട്ടോമാറ്റിക് സ്പിന്നിംഗ് മെഷീനുകളുടെയും ഡീഫൈബറിംഗ് മെഷീനുകളുടെയും അറ്റകുറ്റ പണികളും സാങ്കേതികമായ പരിഷ്കരണങ്ങളും യഥാസമയം ഏറ്റെടുത്ത് നടത്തുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ച് കേരള സ്റ്റേറ്റ് കയർ മെഷീനറി മാനുഫാക്ചറിംഗ് കമ്പനിയെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ചകിരിയുടെ ഉത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി കയർ മെഷീനറി മാനുഫാക്ചറിംഗ് കമ്പനി മുഖേന നിലവിലുള്ള DF യൂണിറ്റുകളിൽ 500 എണ്ണം Maintenance ചെയ്തു. 250 എണ്ണം ഈ വർഷം Maintenance ചെയ്തു ഉത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. 11.06.2025-ലെ സ.ഉ.(സാധാ) 699/2025/ വ്യവ നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം, ഒറ്റത്തവണ ധനസഹായമായി ചെറുകിട ഉല്പാദകരുടെ നെയ്തു തറികളുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിനും നവീകരണത്തിനുമായി ചെലവിന്റെ 50% പരമാവധി 15,000/- രൂപ നൽകി അവരുടെ പ്രവർത്തന പ്രതിസന്ധിക്ക് പരിഹാരം കാണുന്നതിനായി നടപ്പു സാമ്പത്തിക വർഷം 900 തറികൾക്ക് 15,000/- രൂപ നിരക്കിൽ 1.35 കോടി രൂപയുടെ ഭരണാനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ആദ്യ ഗഡുവായി 30 തറികൾക്ക് 15,000/- രൂപ നിരക്കിൽ 4.5 ലക്ഷം രൂപ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനു അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്.
(ഡി)	കയർ ഭൂവസ്തുത്തിന്റെ ഉപയോഗം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും അതുവഴി കയർ മേഖലയിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന തൊഴിലാളികൾക്ക് കൂടുതൽ തൊഴിൽ ദിനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും സർക്കാർ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ വ്യക്തമാക്കാമോ;	(ഡി)	(ഡി) കയർ ഭൂവസ്തുത്തിന്റെ ഉപയോഗം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും അതുവഴി കയർ മേഖലയിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന തൊഴിലാളികൾക്ക് കൂടുതൽ തൊഴിൽ ദിനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ നടപടികൾ സർക്കാർ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. വകുപ്പിലെ ജീവനക്കാർ നേരിട്ട് പഞ്ചായത്തുകൾ സന്ദർശിച്ച് ഓർഡറുകൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. കൂടാതെ ജില്ലാ തലങ്ങളിൽ പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറിമാർ, പ്രസിഡൻ്റ്മാർ, MGNREGS

		പ്രതിനിധികൾ എന്നിവരെ ഉൾപ്പെടുത്തി സെമിനാറുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. ഒഡിഷയിലെ അയൺ ഓർ മൈനിങ് സ്ഥാപനവുമായി 50 ലക്ഷം രൂപയുടെ കയർ ഭൂവസ്ത്രം വിതാനത്തിലൂടെയുള്ള മണ്ണ് സംരക്ഷണം നടപ്പാക്കുന്നതിന്റെ പൈലറ്റ് പ്രൊജക്ട് പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ഒഡിഷ സർക്കാരിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള ഒഡിഷ മൈനിങ് കോർപ്പറേഷന്റെ ഏകദേശം 6 ഹെക്ടർ വിസ്തീർണ്ണമുള്ള മൈനുകളിൽ കയർ ഭൂവസ്ത്രം വിതാനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു പൈലറ്റ് പ്രൊജക്ട് കയർ കോർപ്പറേഷൻ വഴി നടപ്പാക്കി. ഈ സർക്കാർ (2021-26) അധികാരത്തിൽ വന്നതിനു ശേഷം നാളിതുവരെ 245 ലക്ഷം സ്ക്വയർ മീറ്റർ കയർ ഭൂവസ്ത്രവും വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
(ഇ)	ചകിരി, കയർ എന്നിവയുടെ ഉല്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോയെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ;	(ഇ) ചകിരിയുടെ ഉത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി കയർ മെഷിനറി മാനുഫാക്ചറിംഗ് കമ്പനി മുഖേന നിലവിലുള്ള ASM യൂണിറ്റുകളിൽ 500 എണ്ണം Maintenance ചെയ്തു. 250 എണ്ണം ഈ വർഷം Maintenance ചെയ്തു ഉത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുവഴി കയറിന്റെ ഗുണമേന്മയും ഉത്പാദനവും കൂടിയിട്ടുണ്ട്. 30-50 Kg x (140 റണ്ണേജ്) കയർ ഉത്പാദനം മാത്രം ഉണ്ടായിരുന്നത് നിലവിൽ 50-65 Kg x (160 റണ്ണേജ്) x കയർ ഉത്പാദനമായി വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. 2011-16 വരെയുള്ള കാലഘട്ടത്തിൽ 36771 ടൺ കയറാണ് ഉല്പാദിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ 2016-21 ൽ രണ്ടാം പുനഃ സംഘടനയുടെ ഭാഗമായി കയർ ഉത്പാദനം 77218 ടണ്ണായി വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്ന് 31.07.2025 വരെ 58403.13 ടൺ കയർ ഉല്പാദിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ സാമ്പത്തിക വർഷം 31.07.2025 വരെ 3580.13 ടൺ കയർ നിലവിൽ ഉല്പാദിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചെറുകിട കയർ ഉൽപ്പാദകരുടെ നെറ്റ് തറികളുടെ അറ്റകുറ്റപണിക്കായി ഒറ്റത്തവണ ധനസഹായം പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുവഴി കയറുൽപ്പന്നങ്ങളുടെ ഉൽപ്പാദനം വർദ്ധിക്കുകയും ആയതു പരോക്ഷമായി കയറുൽപ്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

		കയർപിരി സംഘങ്ങൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന ഒരു കിലോ കയറിന് 3.5 മുതൽ 6.5 രൂപ വരെ വർദ്ധനവ് ഉണ്ടായ സാഹചര്യത്തിൽ പരമ്പരാഗത ഇ-റാട്ടിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന തൊഴിലാളികളുടെ ദിവസക്കൂലി 350/-രൂപയിൽ നിന്ന് 400/- രൂപയാക്കി വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത് കയറുൽപ്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് പ്രോത്സാഹനമായിട്ടുണ്ട്. കയർ ഫൈബർ ബാങ്ക് പദ്ധതി ചക്രിയുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിയാണ്. കയർ ഫൈബർ ബാങ്ക് പദ്ധതിക്കായി 5 കോടി രൂപയുടെ ഭരണാനുമതി നൽകുകയും പദ്ധതി ആരംഭത്തിനായി 1.25 കോടി രൂപയുടെ അനുമതി നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കയർ റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് പദ്ധതി കയർ സംഘങ്ങൾക്ക് സമയബന്ധിതമായി ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വില ഉറപ്പാക്കുന്നു. അതുവഴി ഉൽപ്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കാനും കഴിയുന്നു.
(എഫ്)	അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ വാങ്ങുന്നതിനും ഉല്പാദന വർദ്ധനവിനുമായി കയർ സഹകരണ സംഘങ്ങൾ നേരിടുന്ന പ്രതിസന്ധി പരിഹരിക്കുന്നതിന് പ്രവർത്തന മൂലധനം നൽകുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോയെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ?	(എഫ്) (എഫ്) 2023-24 സാമ്പത്തിക വർഷം 500 സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് 5.57 കോടി രൂപയും 2024-25 സാമ്പത്തിക വർഷം സംഘങ്ങൾക്ക് 4.22 കോടി രൂപയും പ്രവർത്തന മൂലധനമായി അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ സാമ്പത്തിക വർഷം നാളിതുവരെ 425 സംഘങ്ങൾക്കായി 4.34 കോടി രൂപ (ഫോക്കസ് 50 പദ്ധതി ഉൾപ്പെടെ) വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പ്രവർത്തിക്കാത്ത സംഘങ്ങൾക്കും പ്രവർത്തനത്തിനാവശ്യമായ മൂലധനം നൽകി പ്രവർത്തനസജ്ജമാക്കുന്നതിനും കൂടിയുള്ളതാണ് ഈ പദ്ധതി.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ